

DOSSIER

Na vijf jaar nieuwe kaart van Limburgs populairste attractie

TWEEDE JEUGD VOOR FIETSROUTENETWERK

HASSELT- Vanaf vandaag ligt de nieuwe kaart van het Limburgs fietsroutenetwerk in de toeristische verdeelpunten, maar ook in een groot aantal krantenwinkels. Op 20.000 exemplaren. Zo'n update van die kaart gebeurt maar eens in de vijf jaar. Deze keer is er meer aan de hand met de meest geliefde en wellicht ook meest gebruikte kaart van Limburg. Hugo Bollen, pionier en bedenker van het nu 19 jaar oude fietsroutenetwerk, werd door de provincie gevraagd zijn geesteskind van 2.000 km lang kritisch te evalueren. Ook alle gemeenten werden aangeschreven om verbeteringen te suggereren. Het resultaat is er nu. Met twee miljoen gebruikers krijgt Limburgs populairste attractie zijn tweede jeugd.

Het fietsroutenetwerk is een succesverhaal. Meteen van bij de openstelling van het eerste deel in 1995 was het een instant hit. Intussen met 1.970.876 gebruikers, zo turfden de dertien meetpunten in 2013, uitsluitend op trajecten waar er aan recreatief fietsen wordt gedaan. Woon-werkverkeer of scholieren die van en naar school fietsen, zitten er op die manier niet in. Twee miljoen mensen die voor hun plezier bij ons fietsen, dat is veel volk.

TEVREDEN BEZOEKERS

Dat dat vele volk dan ook nog tevreden is, wordt bevestigd door de ruim drie miljoen bezoekers per jaar van Fietsen123, de grootste fietswebsite voor recreatieve fietsers in de Benelux. Die kiezen al zeven jaar op rij Limburg als

Belgische fietsprovincie van het jaar. Limburg kreeg trouwens meer dan de helft van de stemmen met 53,7 procent. Antwerpen staat op twee met toch een heel aantal fietslengtes achterstand (18,4 procent), West-Vlaanderen bezet plaats drie (13,1 procent).

Er is ook nog een andere indicatie voor de tevredenheid. Uit de Gastenpeiling van Toerisme Limburg in 2013 was het fietsroutenetwerk de eerste van de klas: 9,2 op 10. Zelfs vóór de legendarische Limburgse gastvrijheid (9,1 op 10).

"Maar dat vertegenwoordigt ook een belangrijke economische waarde", zegt Igor Philijns, gedeputeerde voor Toerisme. "En dus is het belangrijk dat we blijven investeren in ons fietsroutenetwerk. Dat hoort bij de hardware van Limburg. Indertijd was Limburg de pionier van het knooppuntennetwerk

We moeten investeren. Limburg was indertijd pionier, intussen hebben ze ons overal gekopieerd

Igor Philijns

voor fietsers. Intussen hebben ze ons overal gekopieerd. In België, in Nederland, maar ook daarbuiten. We zijn niet meer uniek, maar we zijn nog wel populair. Als we die koppositie willen houden en al die bezoekers, dan moeten we investeren in de kwaliteit van dat fietsroutenetwerk. Dan kunnen we ons weer onderscheiden."

MEER KNOOPPUNTEN

Dat is nu gebeurd volgens de ABC-formule. Autoluwer waar het kan. Belevingswaarde toevoegen met onder meer de 44 favoriete plekjes langs het netwerk. Maar ook het Comfort van de fietser, inbegrepen de veiligheid, verhogen.

De kritische scan van Hugo Bollen en de suggesties van de 44 Limburgse gemeen-

Borden

U nadert knooppunt ...

Knooppuntbord

Centrumverbinding

Fietsroutenetwerk

Fietsvriendelijke cafés en logies

Overzichtsbord

Een stukje uit de nieuwe kaart van het fietsroutenetwerk: 119 extra fietskilometers en 68 bijkomende knooppunten.

Door Jan BEX

Het fietsroutenetwerk in Maaseik: even uitblazen aan de Labaerdijk.

Foto's Luc DAELMANS

ten leverden uiteindelijk 68 bijkomende knooppunten op. Tot voor kort waren het er 322, nu zijn het er 390. Er zijn ook 21 routewijzigingen, zeventien daarvan zijn adviezen van Hugo Bollen. "Het was vooral de bedoeling aangenamere alternatieven te vinden dan saaie trajecten langs lintbebouwing of bebouwing in het algemeen." Zo loopt de route tussen knooppunt 174 naar knooppunt 146 niet meer voor 2,5 kilometer langs de slecht onderhouden en ook drukke Stationsstraat in Alken. Er is nu een veel autoluwer alternatief.

Niet alle voorstellen van Hugo Bollen zijn meteen gehonoreerd. Zo adviseert de nu gepensioneerde mijnningénieur om de Toeristische Weg in de Mechelse Heide in Dilsen-Stokkem te integreren in het fietsroutenetwerk door het aanbrengen van veilige biggenruggen. "Die route zullen we zeker toevoegen op termijn, maar nu is dat nog te gevaarlijk zolang de grindwinning nog loopt", zegt Philtjens. Vier extra kilometers knooppunten zijn op termijn wel voorzien. Maar op de nieuwe kaart is het traject nog niet te zien. "Een kaart moet juist zijn", argumenteert Philtjens. "Het heeft geen zin een route aan te geven die er pas in de toekomst zal zijn."

MEER TRAJECTEN

Ook de horecazaken langs het netwerk, die een label fietsvriendelijk hadden, hebben inspectie gekregen. Nu zijn er 152 fietscafés en 194 logiesuitbatingen langs het netwerk die met het label mogen uitpakken. Op de vorige kaart waren er nog 159 fietscafés. Er zijn ook 17 nieuwe trajecten bijgekomen. Zestien daarvan zijn weliswaar vroegere verbindingsroutes, de routes met de bordjes die fietsers attent maak-

Het was de bedoeling aangenamere alternatieven te vinden voor saaie trajecten langs lintbebouwing

Bedenker
Hugo Bollen

Het fietsroutenetwerk in cijfers

2.025

→ De lengte van het fietsroutenetwerk in kilometer. Dat is 119 kilometer meer dan in 2013.

44

→ Favoriete plekjes van de Limburgers, 1 per gemeente, met aanduiding op nieuwe kaart

1.970.876

→ Het aantal gebruikers in 2013.

152

→ Het aantal fietscafés langs het fietsroutenetwerk

9,2

→ Op 10 scoort het fietsroutenetwerk op de tevredenheidsschaal van toeristen in Limburg. Hoogste score.

194

→ Het aantal logiesuitbatingen langs het fietsroutenetwerk

5.000

→ Het aantal bordjes, nieuw of verplaatst.

500.000

→ Naast haar eigen teams voorziet de provincie 500.000 euro om onderhoud door partners te subsidiëren

390

→ Het aantal knooppunten, 68 meer dan in 2013.

909.231

→ Het aantal fietsers in 2012 die van buiten Limburg komen.

17

→ Het aantal nieuwe trajecten.

26.273.503

→ Geschatte omzet in euro's voor Limburgse economie in 2012. Afgerond 26,3 miljoen euro.

21

→ Het aantal routewijzigingen (autoluwer, meer beleving of meer comfort).

395

→ Directe en indirecte jobs dankzij fietsroutenetwerk.

ten dat ze ook een doorsteek konden maken naar een centrum in de buurt van het netwerk. Die verbindingsroutes zijn nu omgezet naar definitieve routes. Ze horen er nu bij. Maar er is ook de nieuwe en autoluwe route vlak langs het Albertkanaal van Lanaken, onder de brug van Vroenhoven door, en zo tot Kanne. Dat wordt een toppertje, dat traject.

IETS MEER KILOMETERS

Op die manier is het fietsroutenetwerk nu exact 2.025 kilometer lang. Het aantal fietskilometers is toegenomen met 119 kilometer. "Al was het niet de bedoeling om meer kilometers te realiseren, het moesten vooral betere kilometers worden. En dat volgens het ABC-principe", zegt Philtjens. Dat blijkt ook uit het feit dat 5.000 van de bekende en alleen in Limburg blauwe borden - dat hebben we te danken aan een noodgreep van Hugo Bollen die zijn levenswerk bedreigd zag in de laatste rechte lijn naar de opening - werden aangepast langs 492 kilometer van het traject. Dat zijn daarom niet allemaal nieuwe borden. Zo gebeurt de oversteek van de drukke N78 tussen Vroenhoven en Veldwezelt nu via een beveiligde fiets-oversteekplaats. Het bord is gewoon 100 meter opgeschoven. Fietsers kunnen nu veilig oversteken in hun traject van Kesselt naar Lafelt. Of omgekeerd.

Het netwerk is intussen 2.025 km lang.

Een toerist moet kunnen genieten van het mooie landschap, niet van zwerfvuil

Igor Philtjens

26,3 MILJOEN OMZET

Ook niet onbelangrijk: er zijn best toch wel schommelingen bij die horden fietsende bezoekers in de afgelopen twaalf jaar. Topjaar was 2005 met naar schatting 2.153.624 fietsers, terwijl het er in 2002 'maar' 1.624.417 waren. 2010 was ook minder met 1.693.860. Toerisme en vrijetijdsbesteding in de buitenlucht, zoals fietsen, zijn natuurlijk bijzonder weerafhankelijk. Maar die cijfers geven ook aan dat investeren in kwaliteit wellicht toch een goed idee is. Wat is nu het fietsroutenetwerk economisch waard voor Limburg? Wat betekenen die twee miljoen fietsers? Toerisme Limburg heeft het voor 2012 becijferd. Toen maakten naar schatting 1.963.783 fietsers gebruik van het blauwe knooppuntennetwerk. Dat is zeventienduizend fietsers minder dan vorig jaar. Dus is 2012 zeer vergelijkbaar met 2013. 46,3 procent daarvan waren toeristen, niet-Limburgers. De rest, iets meer dan de helft dus, zijn mensen van hier die een fietstochtje ondernemen. Van die niet-Limburgers is 7 procent verblijfs-toerist en 39,2 procent fietsdagtoerist. Volgens geijkte bestedingspatronen heeft Toerisme Limburg daarop berekend dat het fietsroutenetwerk in 2012 26.273.503 euro heeft opgebracht voor de Limburgse economie. Omzet betekent ook werkgelegenheid. In de vrijetijdseconomie geldt de regel

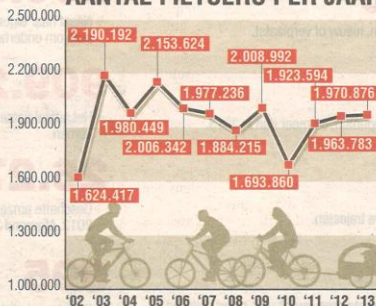
dat 1 miljoen goed is voor 10 directe en 5 indirecte jobs. Op die manier is het fietsroutenetwerk 395 jobs waard. Dat is al een forse fabriek.

MEER SUBSIDIES VOOR ONDERHOUD

En dan zijn er nog wat instrumenten om dat fietsroutenetwerk vooral in orde te houden. Zodat mensen blijven komen. De provincie heeft wel eigen onderhoudsploegen, maar de Limburgse gemeenten en andere wegeigenaars, zoals Agentschap Wegen en Verkeer en nv De Scheepvaart, spelen ook hun rol in het onderhoud.

Daarom heeft de deputatie beslist het subsidiereglement aantrekkelijker te maken. In plaats van een kwart te subsidiëren bij aanleg of verbetering van een traject, wordt dat 30 procent. Het is zelfs de helft als wordt geïnvesteerd in vrijliggende fietspaden of de aanleg van veilige fietsoversteekplaatsen. Maar ook voor picknickplaatsen, het aanleggen van bloemrijke bermen of in het algemeen een voorziening die de beleevingswaarde verhoogt, op voorwaarde dat die niet verder dan 100 meter van het netwerk ligt. De provincie heeft daarvoor 500.000 euro voorzien in haar begroting.

EVOLUTIE VAN HET TOTAAL AANTAL FIETSERS PER JAAR

Netwerk van iedereen

"In feite willen we ertoe komen dat het fietsroutenetwerk niet beschouwd wordt als dat van de provincie Limburg, maar als het fietsroutenetwerk van onze 44 Limburgse gemeenten", vindt Igor Philtjens (foto). "Een toerist moet comfort hebben, moet kunnen genieten van het mooie landschap en niet van het zwerfvuil dat er ligt. Ik begrijp niet dat iemand wel een vol flesje water kan meepakken op de fiets en een leeg flesje niet. In feite is het fietsroutenetwerk van iedereen." Er komt trouwens een driewielige elektrische onderhoudsfiets aan. Die wordt nog gebouwd, maar zo zullen nog dit jaar medewerkers van de provincie werbestendig en met een joekel van het logo van Toerisme Limburg op zijn of haar mobiel via een gps en een

tablet al peddelend aanduiden waar het beter kan. Waar er bijvoorbeeld takken over het fietspad hangen of waar er boomwortels het wegdek omhoog duwen.

Fietskaart Limburg vernieuwd

Toerisme Limburg brengt een nieuwe fietskaart uit. 'Samen met pionier Hugo Bollen namen we de vorige kaart grondig onder handen', zegt gedeputeerde van Toerisme Igor Philtjens (Open VLD). 'De wijzigingen zijn ingrijpend. Fietsparadijs Limburg kreeg er zeventig knooppunten bij.' Toerisme Limburg deed ook een nieuwe kwaliteitscontrole van de horecazaken die het label 'fietsvriendelijkheid' hebben. Er zijn dit jaar 152 cafés en 184 logiesuitbatingen die het fietslabel krijgen. Ook de 44 favoriete plekjes van de Limburgers krijgen een mooie aanduiding langs het fietsroutenetwerk. (kvh)